

การใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Use of Su-Ji-Pu-Li to Promote Analytical Thinking in Social Studies, Religion, and Culture (Strand 1: Religion, Morality, and Ethics) among Grade 6 Students.

นนทลี ขวัญดี^{1*} พรรณวดี ขำจริง² ลลิตา ภคเมธาวี³ วลลภา อินทรงค์⁴ และสมพร รุจิภิตติอังสุธร⁵

¹โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

*panwadee.k@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 2) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 1 จำนวน 19 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และ t - test (Dependent Samples) ผลการวิจัย 1) ผลการพัฒนาการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ลิ พบว่า นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 84.21 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 3) ผลความพึงพอใจต่อการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, SD. = 0.67)

คำสำคัญ : สุ จิ ปุ ลิ การคิดวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา

Abstract

This experimental research aimed to: (1) enhance analytical thinking skills, (2) compare learning achievement, and (3) examine students' satisfaction with the use of *Su-Ji-Pu-Li* as a strategy to promote analytical thinking in Social Studies, Religion, and Culture, specifically in Strand 1: Religion, Morality, and Ethics. The sample consisted of 19 Grade 6/1 students from the Demonstration School of Phuket Rajabhat University, selected through purposive sampling. The statistics employed in the study included percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation (SD), and t-test for dependent samples. The findings were as follows: (1) Regarding the development of analytical thinking through *Su-Ji-Pu-Li*, 16 students (84.21%) met the required criteria, while 3 students (15.79%) did not. (2) The post-test scores were significantly higher than the pre-test scores at the .05 level of statistical significance. (3) Students' overall satisfaction with the learning of Social Studies, Religion, and Culture in Strand 1: Religion, Morality, and Ethics was at a high level ($\bar{x} = 4.19$, SD = 0.67).

keywords : Su-Ji-Pu-Li Analytical Thinking Social Studies

บทนำ

การคิดวิเคราะห์ถือเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในยุคปัจจุบันและอนาคต เพราะช่วยให้นักเรียนสามารถประมวลข้อมูล แยกแยะเหตุผล และตัดสินใจได้อย่างมีหลักการ การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการวางรากฐานทางการเรียนรู้ โดยครูควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการคิดอย่างลึกซึ้ง การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านโครงงาน หรือการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และเสนอความคิดเห็นด้วยตนเอง นอกจากนี้ บทบาทของครูยังรวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่สนับสนุนการคิดอย่างอิสระและปลอดภัยจากการตัดสิน ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ สรุปข้อมูล และมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมยังช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับประถมศึกษาจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกได้อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ การสอนโดยใช้ "สุ จิ ปุ ลิ" เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ผ่านการตั้งคำถามที่เป็นระบบและกระตุ้นการคิดอย่างลึกซึ้ง "สุ จิ ปุ ลิ" ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่ สุ – การฟังอย่างตั้งใจ, จิ – การคิดไตร่ตรอง, ปุ – การตั้งคำถาม และ ลิ – การแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง กระบวนการดังกล่าวช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง การคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถามเชิงสร้างสรรค์ และการสรุปเนื้อหาอย่างเป็นเหตุผล สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564).

การนำ "สุ จิ ปุ ลิ" ไปใช้ในการสอนมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น และเกิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การแก้ปัญหา และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการออกแบบคำถามและกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ของตนเอง จากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ "สุ จิ ปุ ลิ" ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการคิดวิเคราะห์ที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ในระดับสูง การสอนโดยใช้ "สุ จิ ปุ ลิ" จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน พรจิรา เสือประดิษฐ์. (2562). จากความสำคัญในข้างต้นจะเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ "สุ จิ ปุ ลิ" ว่าส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาอย่างไร นั้นจะเห็นว่ามีความพยายามในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แต่พบว่าการจัดการเรียนรู้ในหลายห้องเรียนยังคงเน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่ผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้รับความรู้มากกว่าจะเป็นผู้มีส่วนร่วม ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของตนเอง โดยเฉพาะการนำหลัก "สุ จิ ปุ ลิ" เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาเป็นหัวข้อวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ใน การใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริม การคิดวิเคราะห์ วิชา สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการ ใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจำนวน 19 คน
ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) .

.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้
สุ ส จิ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่เป็นปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบประเมินตนเอง
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแผนจัดการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 แผน

แผนจัดการเรียนรู้วิชาที่ 1 เรื่อง พระรัตนตรัย

แผนจัดการเรียนรู้วิชาที่ 2 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แผนจัดการเรียนรู้วิชาที่ 3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

แผนจัดการเรียนรู้วิชาที่ 4 เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- 1.2 ศึกษาและวิเคราะห์ หลักสูตรของวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม
จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- 1.3 สร้างแผนจัดการเรียนรู้โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์จำนวน 4 แผน คือสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้สุ จิ ปุ ลิ วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม
จริยธรรม

- 1.4 นำแผนจัดการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นให้
อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

- 1.5 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ใน แผนจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้
กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนข้อบกพร่องอื่น ๆ
โดยคำนวณหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2550, น.58-
66) ซึ่งมี ค่าเท่ากับ 0.66- 1.00 ถือว่าความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 2.2 ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน
1 ชุด 20 ข้อ

- 2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาและนำมา
ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแบบทดสอบ ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจน ข้อบกพร่องอื่น ๆ โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2550, น.58-66) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.66 - 1.00 ถือว่าความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.6 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อหาค่า ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อโดยเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.6 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.5

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. สร้างแบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มและแบบประเมินตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่มและแบบประเมินตนเอง

3.2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดรูปแบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มและแบบประเมินตนเอง

3.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบประเมิน ตนเอง แบบละ 1 ชุด

3.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบประเมินตนเอง นำเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบประเมินตนเอง ให้ผู้ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องของประกอบต่าง ๆ ในแบบทดสอบ ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ข้อบกพร่องอื่น ๆ โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2550, น.58-66) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.66 - 1.00 ถือว่าความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบความพึงพอใจ

4.2 กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน เนื้อหาที่จะวัด และเลือกรูปแบบเครื่องมือที่จะวัด

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการ ใช้ สุ จิ ป ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสอบถามความพึงพอใจในด้านเนื้อหาบทเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการสอนโดยใช้แนวคิดหัวใจนักปราชญ์ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดและการประเมินผล ลักษณะของรูปแบบการวัดเป็นแบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการ ใช้ สุ จิ ป ลิ เพื่อ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชุด 25 ข้อ เป็นคำถามปลาย ปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) นำ

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความ ถูกต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพของเรื่องเสนอตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง การพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความสอดคล้องของแบบสอบถาม เพื่อดูว่า ข้อคำถามแต่ละข้อสร้างได้ตรงตามตารางวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตนเองใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 4 แผน รวมทั้งหมด 15 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ
2. นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน (Pre-test) จำนวน 1 ชุด 20 ข้อ มาให้นักเรียนทดสอบ
3. ครูจัดกลุ่มนักเรียนด้วยการให้จับฉลาก เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนความสามารถ โดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 5-6 กลุ่ม
4. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิด วิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แผน 15 ชั่วโมง และมีการวัดและประเมินการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นข้อมูล ทั้งนี้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมตามแผนจัดการเรียนรู้ที่วางไว้
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและแบบประเมินตนเอง เมื่อเสร็จสิ้นในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
6. นักเรียนทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์หลังเรียน (Post-test) จำนวน 1 ชุด 20 ข้อ ซึ่ง เป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน
7. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ
8. นำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปวิเคราะห์ทางสถิติ อภิปรายโดยใช้ตารางและการพรรณนา
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
1. นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบน (S.D) และ t - test (Dependent Samples)
2. แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. ประมวลผลและอภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่ม

กลุ่ม	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 1 เรื่อง พระรัตนตรัย	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 2 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 3 เรื่อง พุทธศาสนาสุภาษิต	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 4 เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
1	8	8	9	8	33	82.50	ผ่าน
2	8	8	8	8	32	80.00	ผ่าน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่ม	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 1 เรื่อง พระรัตนตรัย	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 2 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 3 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต	แผนการจัดการเรียนรู้ชุดที่ 4 เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม	รวม	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
1	8	8	9	8	33	82.50	ผ่าน
2	8	8	8	8	32	80.00	ผ่าน
3	9	7	8	9	34	85.00	ผ่าน
4	9	8	8	8	33	82.50	ผ่าน
5	8	7	8	8	31	77.50	ไม่ผ่าน
6	8	7	8	9	32	80.00	ผ่าน
คะแนนเฉลี่ย	8.33	7.50	8.33	8.33	32.50		

จากตารางที่ 1 แสดงคะแนนการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน เป็นกลุ่มๆละ 3-4 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 5 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 16.66

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	19	20	6.68	2.11	13.81*
หลังเรียน	19	20	14.15	2.21	

จากตารางที่ 2 วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1.เนื้อหา	4.22	0.64	มากที่สุด
ตารางที่ 3 (ต่อ)			
หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
2.กิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.67	มาก
3.การสอนโดยใช้แนวคิดหัวใจ นักปราชญ์	4.12	0.69	มาก
4.ครูผู้สอน	4.22	0.68	มากที่สุด
5.การวัดและการประเมินผล	4.19	0.69	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.19	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, $SD.=0.67$) เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.22$, $SD.=0.64$) 2) ด้านครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.22$, $SD.=0.68$) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.20$, $SD.=0.67$) 4) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.19$, $SD.=0.69$) 5) และด้านการสอนโดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ ($\bar{x} = 4.12$, $SD.=0.69$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาการคะแนนการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน เป็นกลุ่มๆละ 3-4 คน พบว่า นักเรียน มีคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 5 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 16.66 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรจิรา เสือประดิษฐ์ (2561) พบว่า ผลการพัฒนาการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยในสาระที่ 5 วรรณคดี และ วรรณกรรม โดยการใช้ สุ จิ ลิ พบว่า นักเรียน มีคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทรงวิทย์ ธรวิโช (คงไพศาล) (2561) พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชา เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพนักเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลการทดลองทั้งก่อนและหลังมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ผลหลังจากการทดลอง นักเรียนมีสมาธิใน การฟังมากขึ้น หลังจากเล่านิทานเสร็จ จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่า นักเรียนทุกกลุ่ม สามารถทำแบบสอบถามได้ทุกคน คะแนนเฉลี่ย 10-15 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองทุกด้าน เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาทรงวิทย์ ธรวิโช (คงไพศาล) (2561) พบว่า ผลสัมฤทธิ์การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพนักเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่ม สุ การฟัง สามารถทำคะแนนหลังจากการเรียนรู้แล้ว เฉลี่ยได้เกินกว่าเกณฑ์ มาตรฐานสูงที่สุด คือ 85.53 % รองลงมาคือ นักเรียนกลุ่ม ลิ การเขียน สามารถทำคะแนนเฉลี่ยที่ 82.20 % อันดับที่ 3 คือ นักเรียนกลุ่ม ปุ การถาม สามารถทำคะแนนเฉลี่ยที่ 77.73 %

อันดับที่ 4 คือ นักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 73.33 % ซึ่งนักเรียนกลุ่ม ปุ การถาม และกลุ่ม จิ การคิด ทำคะแนนได้ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ทั้งสองกลุ่ม

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณาารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.22$, $SD=0.64$) 2) ด้านครูผู้สอน ($\bar{x}=4.22$, $SD=0.68$) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.20$, $SD=0.67$) 4) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.19$, $SD=0.69$) 5) และด้านการสอนโดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ ($\bar{x}=4.12$, $SD=0.69$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสามารถ สุมะโ (มุลเจริญ) และคณะ (2556) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย สุ จิ ปุ ลิ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนาการคะแนนการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน เป็นกลุ่มๆละ 3-4 คน พบว่า นักเรียน มีคะแนนผ่านเกณฑ์จำนวน 5 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 16.66

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลความพึงพอใจต่อการใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน พบว่า ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณาารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.22$, $SD=0.64$) 2) ด้านครูผู้สอน ($\bar{x}=4.22$, $SD=0.68$) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.20$, $SD=0.67$) 4) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.19$, $SD=0.69$) 5) และด้านการสอนโดยการใช้ สุ จิ ปุ ลิ ($\bar{x}=4.12$, $SD=0.69$)

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2550). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. สุริยาสาส.
- พรจิรา เสือประดิษฐ์. (2561). การใช้ สุ จิ ปุ ลิ เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- พระมหาทรงวิทย์ ธรวิโช (คงไพศาล), พระวิเทศพรหมคุณ, และชวาล ศิริวัฒน์. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพินังเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 7(2), 1-13.
- พระสามารถ สุมะโ (มุลเจริญ). และคณะ (2556).การพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำตามกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วย สุ จิ ปุ ลิ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโคกแปะ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564).การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก : ถอดบทเรียนการปฏิบัติของโรงเรียนสุจิตปูลิ จังหวัดฉะเชิงเทรา. กระทรวงศึกษาธิการ.